

Fakta om pædagoguddannelsen

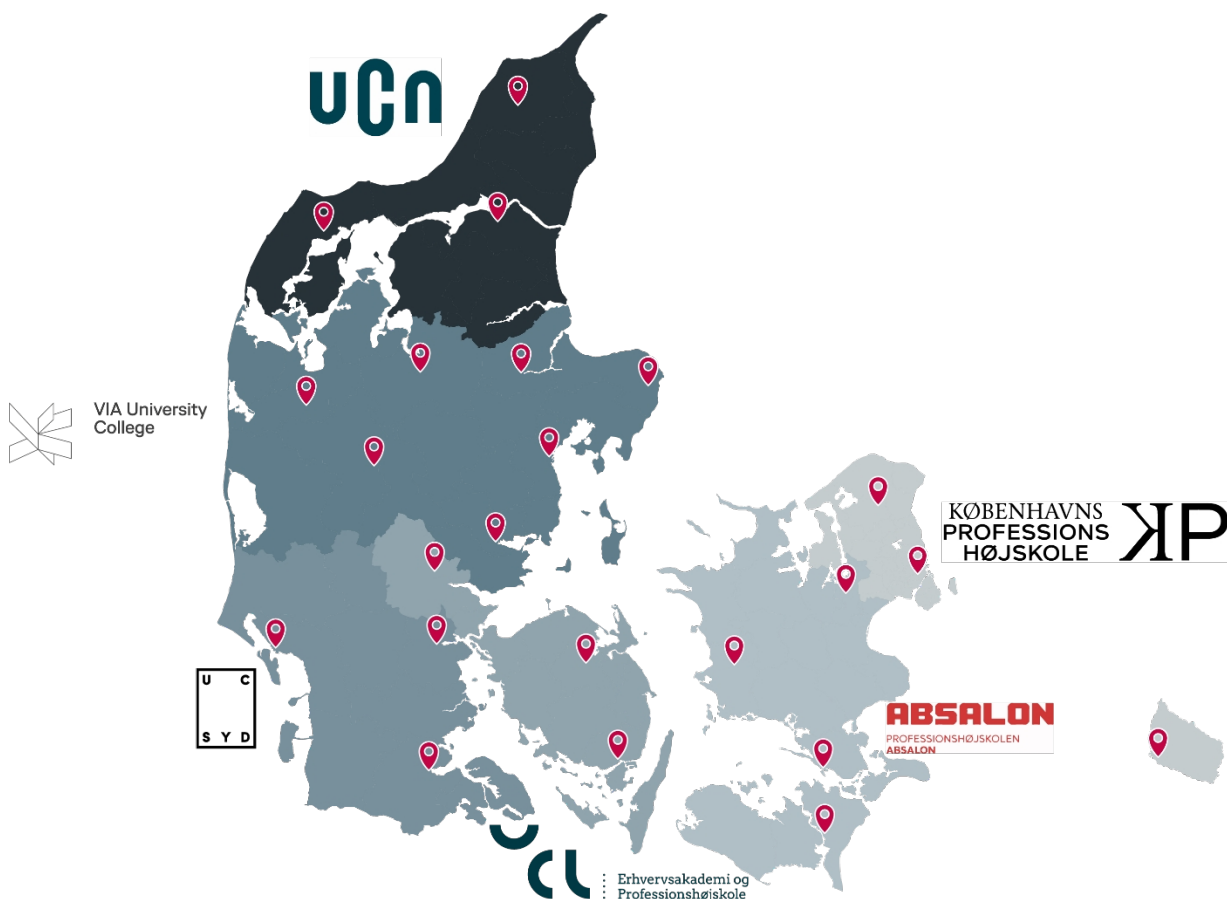
1. Kort om pædagoguddannelsen

Med over 17.000 studerende er pædagoguddannelsen Danmarks største videregående uddannelse. Pædagoguddannelsen er en professionsbacheloruddannelse, der varer 3,5 år, hvoraf over en tredjedel (36 pct.) foregår i praktik.

Det første år af uddannelsen er fælles for alle studerende med et fokus på pædagogens grundfaglighed. Efter det første år starter de studerende en specialisering inden for enten dagtilbudspædagogik, skole- og fritidspædagogik eller social- og specialpædagogik.

Pædagoger uddannes i hele Danmark på landets professionshøjskoler: På Professionshøjskolen UCN i Region Nordjylland, VIA University College i Region Midtjylland, UC SYD og UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole i Region Syddanmark, Professionshøjskolen Absalon i Region Sjælland og Københavns Professionshøjskole i Region Hovedstaden. I alt kan pædagoguddannelsen læses 23 steder i landet.

De 23 pædagoguddannelsers placering

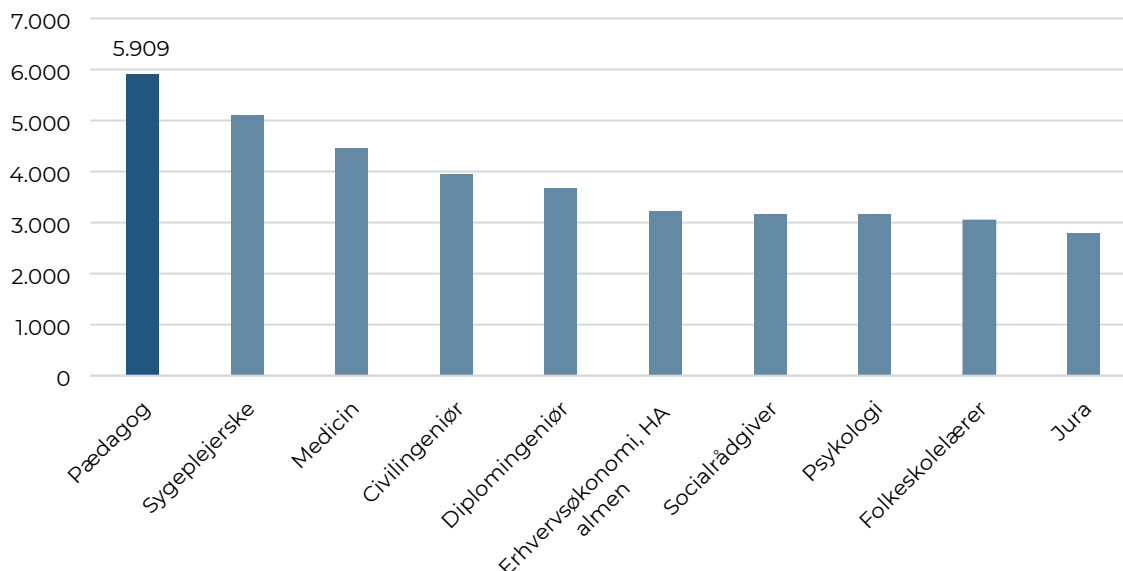
Man kan læse til pædagog i:

Esbjerg, Grenaa, Hillerød, Hjørring, Holstebro, Horsens, Ikast, Jelling, Kolding, København, Nykøbing Falster, Odense, Randers, Roskilde, Rønne, Slagelse, Svendborg, Thisted, Viborg, Vordingborg, Aabenraa, Aalborg og Aarhus.

2. Søgning og optag

Pædagoguddannelsen er både Danmarks største og mest søgte videregående uddannelse. Ved søgningen i 2020 havde 5.909 ansøgere pædagoguddannelsen som 1. prioritet, jf. figur 1.

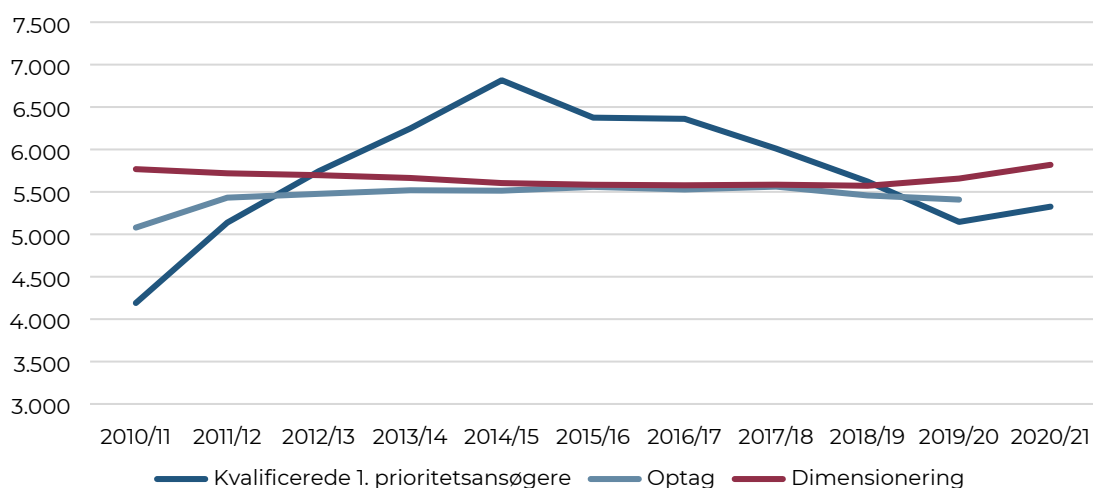
Figur 1. Antal 1. prioritetsansøgninger på de fem mest søgte videregående uddannelser, 2020

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Siden 2014 har der på landsplan været et fald i antallet af kvalificerede 1. prioritetsansøgere til pædagoguddannelserne, jf. figur 2. I 2020 havde 5.326 kvalificerede ansøgere pædagoguddannelsen som 1. prioritet. Det er et fald på 22 pct. sammenlignet med 2014, hvor 6.816 kvalificerede ansøgere havde pædagoguddannelsen som 1. prioritet.

Figur 2. Udvikling i kvalificerede 1. prioritetsansøgere, optag og dimensionering, antal 2010-2020

Anm.: "Kvalificerede 1. prioritetsansøgere" er antallet af 1. prioritetsansøgere i alt fratrukket antallet af 1. prioritetsansøgere, der ikke lever op til uddannelsens optagelseskrav. Optag er opgjort i studieår og er inkl. efteroptag. Der er endnu ikke data for optag i studieåret 2020/2021.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus og Uddannelses- og Forskningsministeriets udmelding om dimensionering.

Kendetegn for pædagogstuderende

Andel kvinder/mænd: 74 pct. kvinder, 26 pct. mænd

Alder ved studiestart (median): 23,5 år

Karaktergennemsnit fra gymnasial uddannelse (stx, hf mm.): 5,4

Andel studerende optaget fra erhvervsuddannelser: 20 pct.

Andel studerende optaget fra gymnasiale uddannelser: 26 pct. fra stx, 21 pct. fra hf og 13 pct. fra øvrige.

Andel med forældre uden videregående uddannelse: 61 pct.

Andel studerende i de tre store byer/provins (optag): 46 pct./54 pct.

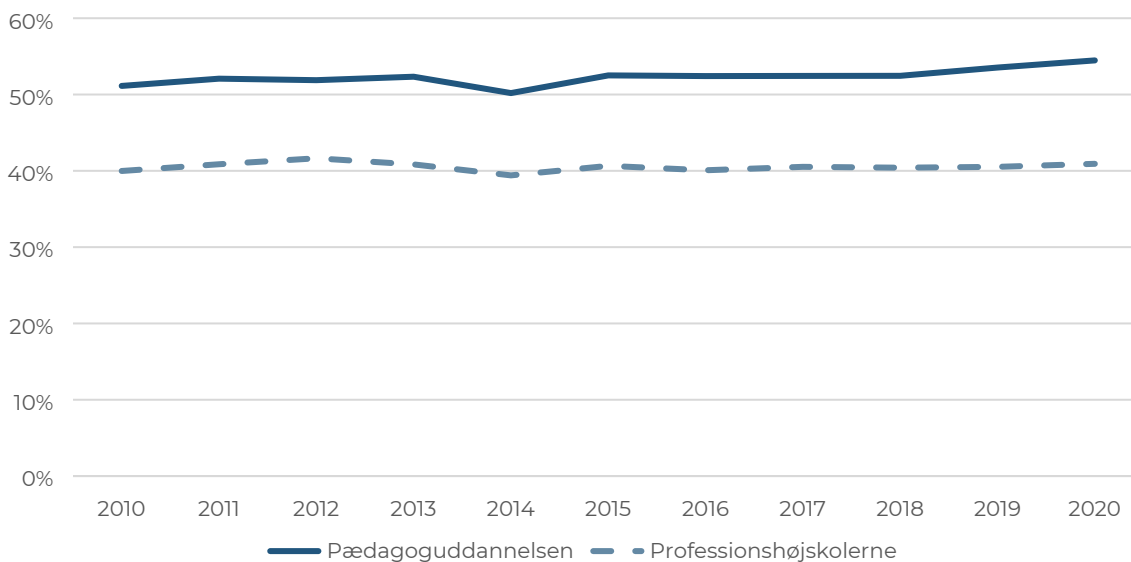
Anm. Tallene er fra 2020 med undtagelse af andel studerende optaget fra erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser, hvor det er 2019 tal pga. sidsteårsproblematik.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

3. Pædagoguddannelsen i og uden for de fire store byer

Andelen af pædagogstuderende, der optages uden for de fire store byer, er steget fra 51 pct. i 2010 til 54 pct. i 2020, jf. figur 3. I 2020 blev der optaget 467 flere pædagogstuderende uden for de fire store byer end i 2010. Det svarer til, at 84 pct. af den samlede stigning i optaget fra 2010 til 2020 er sket uden for de store byer.

Figur 3. Pædagoguddannelsens optag uden for de fire store byer, andel, 2010-2020

Anm.: De fire store byer dækker over optag i Hovedstadsområdet, Aarhus, Odense og Aalborg. Der tages udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition af Hovedstadsområdet. Professionshøjskolerne dækker de seks professionshøjskoler og DMJX.
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Pædagoguddannelsen tiltrækker og fastholder til lokalområdet

Damvad Analytics har undersøgt professionshøjskolerens evne til at tiltrække og fastholde dimittender til lokalområdet¹. Analysen viser, at et år efter færdiggjort uddannelse bor 70 pct. af de tilflyttede dimittender stadig i kommunen. Det ligger lidt over det nationale gennemsnit på 65 pct., jf. tabel 1.

Tabel 1. Tiltrækning og fastholdelse af dimittender på pædagoguddannelsen sammenlignet med alle dimittender fra professionshøjskolerne, 2018

	Tiltrækning		Fastholdelse	
	Tilflyttere	Lokale	Tilflyttere	Lokale
Pædagoguddannelsen	26 pct.	35 pct.	70 pct.	87 pct.
Professionshøjskolerne (gns.)	33 pct.	29 pct.	65 pct.	86 pct.

Anm.: Dimittender defineres som tilflyttere, hvis de er flyttet til kommunen, hvor uddannelsen læses, mindre end to år forud for studiestart. Lokale dimittender er dimittender, der boede i kommunen to år før studiestart.
Kilde: Damvad Analytics, 2018.

¹Damvad Analytics (2018): Professionshøjskolerens tiltrækning og fastholdelse af dimittender. Tilgængelig på www.danskeprofessionshøjskoler.dk.

4. Praktikken i pædagoguddannelsen

Pædagoguddannelsen har fire praktikperioder på i alt 1 år og 3 måneder svarende til 75 ECTS-point (36 pct. af uddannelsen). Praktikken er ens placeret på alle 23 udbud. I anden og tredje praktikperiode får de pædagogstuderende løn og indgår i praktikstedernes normering.

Tabel 2. Praktikperioder på pædagoguddannelsen

1. praktik	2. og 3. praktik	4. praktik
<ul style="list-style-type: none">• Del af uddannelsens fællesdel• 2. semester• 10 ECTS / 32 arbejdsdage á 6 timer• Ulønnet praktik• Intern bedømmelse: Bestået/Ikke bestået	<ul style="list-style-type: none">• Del af uddannelsens specialisering• Hhv. 3. semester og 5. semester• Begge perioder er 30 ECTS / 32,5 timer pr. uge over 6 mdr.• Lønnet praktik• Intern bedømmelse: Bestået/Ikke bestået• 3. praktik med eksternt bedømmelse	<ul style="list-style-type: none">• Del af uddannelsens specialisering (Bachelor)• 7. semester• 5 ECTS / 16 arbejdsdage á 6 timer• Ulønnet praktik• Bedømmes som del af bachelorprojektet.

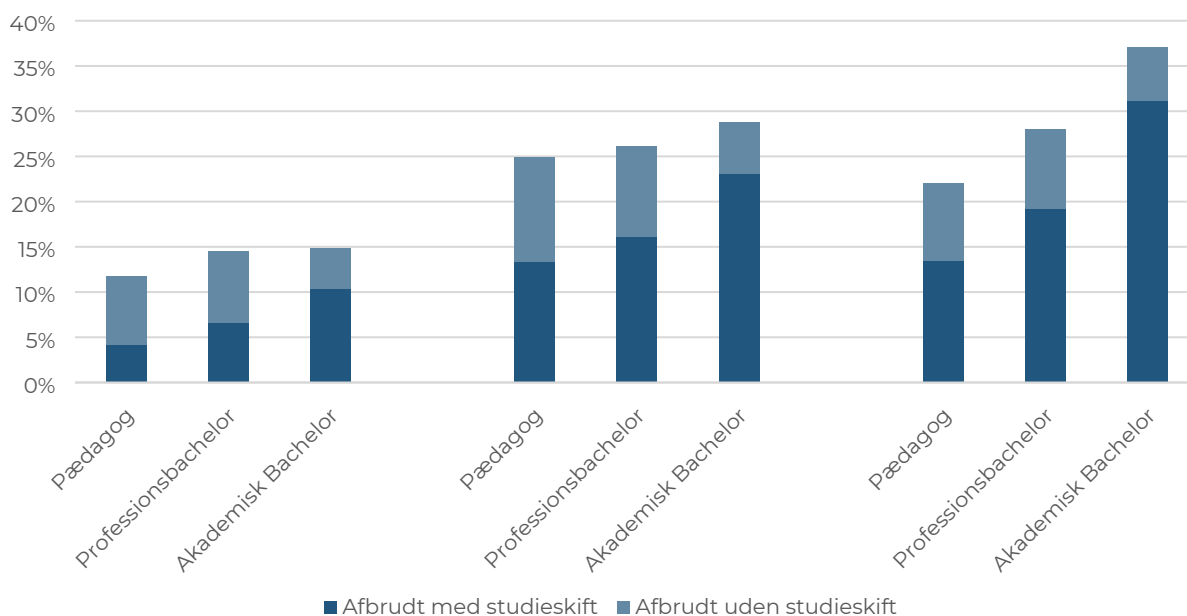
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut: *Praktik på pædagoguddannelsen, 2018.*

5. Frafald på pædagoguddannelsen

Frafaldet på pædagoguddannelsen er væsentligt lavere end det gennemsnitlige frafald på professionsbacheloruddannelser og akademiske bacheloruddannelser. I 2020 var frafaldet på pædagoguddannelsen for studerende, der påbegyndte uddannelsen i 2019 på 12 pct. For studerende påbegyndt i 2017 var frafaldet 25 pct., mens det for studerende påbegyndt i 2014 var 22 pct. jf. figur 4.

Det relativt lave frafald på pædagoguddannelsen medfører, at der er dimitteret ca. 4.200 studerende fra pædagoguddannelsen om året siden 2015².

Figur 4. Frafald på pædagoguddannelsen efter 1, 3. og 6. år, sammenlignet med professionsbachelorer og akademiske bachelorer, pct., opgjort for 2019

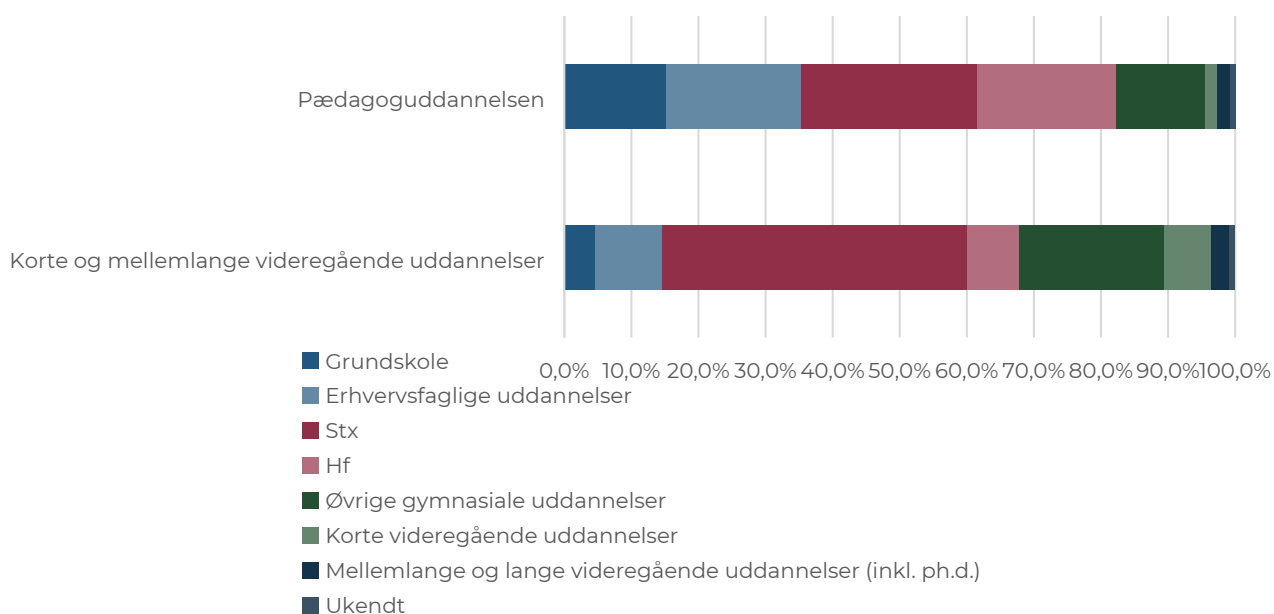
Anm.: Studieskift er en del af frafaldet. Seks år efter uddannelsesstart på pædagoguddannelsen har i alt 22 pct. i gennemsnit afbrudt uddannelsen, heraf 9 pct. uden studieskift. Frafald efter 1. år er opgjort for studiestartsårgangen 2019, mens frafaldet efter 3. år er opgjort for studiestartsårgangen 2017, og frafaldet for 6. år er opgjort for studiestartsårgangen 2014.
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

²Gennemsnit over årene 2015-2020 jf. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

6. Optagne studerendes uddannelsesbaggrund

Pædagoguddannelsen er karakteriseret ved at optage studerende med forskellige uddannelsesbaggrunde, jf. figur 5. Sammenlignet med optaget på øvrige videregående uddannelser, har pædagoguddannelsen en stor del af studerende med hf eller en erhvervsuddannelse som adgangsgrundlag. Hver femte (20 pct.) pædagogstuderende har en erhvervsfaglig uddannelse bag sig, før de starter på pædagoguddannelsen.

Figur 5. Optagne studerendes højst fuldførte uddannelse, pædagoguddannelsen ift. samlede videregående uddannelser, 2019

Anm.: Korte og mellemlange videregående uddannelser inkluderer bl.a. professionsbacheloruddannelser, erhvervsakademiuddannelser og akademiske bacheloruddannelser på universiteter. Der tages udgangspunkt i tal fra 2019 for at undgå sidsteårsproblematik.

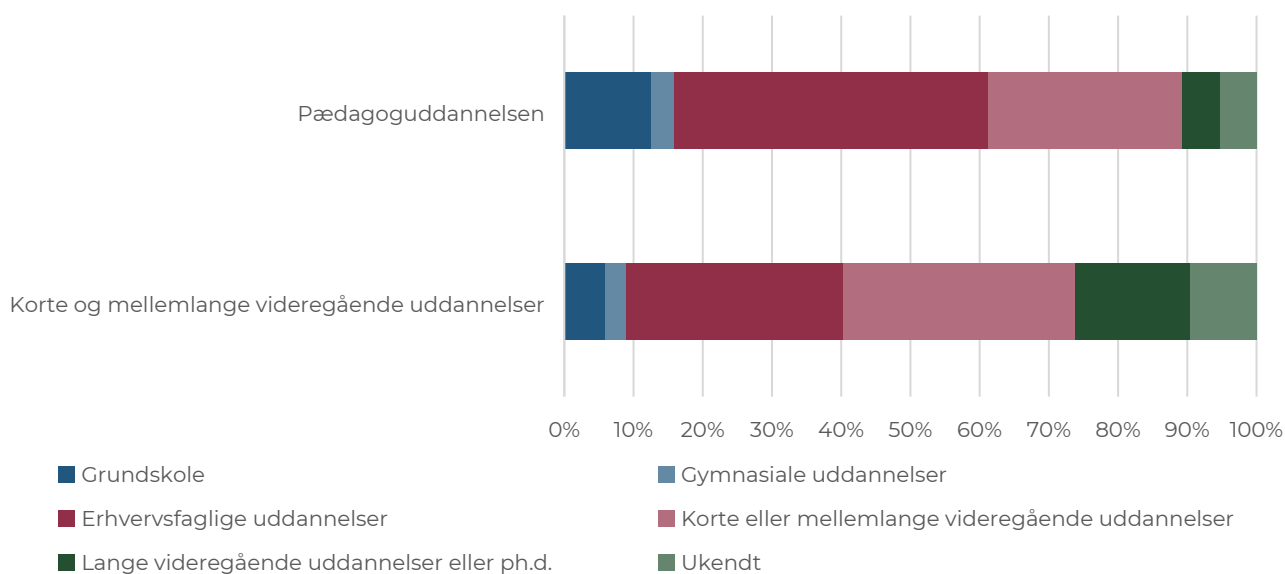
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

7. Pædagogstuderendes forældres uddannelsesniveau

Pædagoguddannelsen uddanner en stor andel af studerende med forældre uden en videregående uddannelse. I 2020 havde 13 pct. af de optagne pædagogstuderende forældre, hvis højeste fuldførte uddannelse er folkeskolen. Det er en væsentligt større andel end gennemsnittet for alle de korte og mellemlange videregående uddannelser (6 pct.).

Det samme mønster ses for studerende, hvis forældres højeste uddannelsesniveau er en erhvervsfaglig uddannelse. 45 pct. af de pædagogstuderende har forældre med en erhvervsfaglig uddannelse, mens det tilsvarende er 31 pct. af alle studerende på en kort eller mellem-lang videregående uddannelse, jf. figur 6.

Figur 6. Pædagogstuderendes forældres uddannelsesniveau, 2020

Anm.: Korte og mellemlange videregående uddannelser inkluderer bl.a. professionsbacheloruddannelser, erhvervsakademiuddannelser og akademiske bacheloruddannelser på universiteter. Kategorien "Ukendt" dækker primært over forældre til studerende, der ikke har dansk statsborgerskab.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

8. Underviserne har både praktisk og teoretisk erfaring

Underviserne på pædagoguddannelserne har både teoretisk og praktisk erfaring med i undervisningslokalerne. Af de i alt 647 fastansatte undervisere på pædagoguddannelserne er 35 pct. uddannede pædagoger³, og 37 pct. af underviserne har tidligere arbejdet som pædagog, jf. *tabel 3*.

Af de 37 pct. af underviserne, der har arbejdet som pædagog, har over halvdelen arbejdet som pædagog i mere end fem år. Mere end en tredjedel har arbejdet som pædagog i mere end 10 år.

60 undervisere, svarende til 9 pct. af alle 647 undervisere på pædagoguddannelserne, har en ph.d.-grad.

Tabel 3. Fastansatte underviseres baggrund på pædagoguddannelsen, 2018/19

	Fastansatte undervisere (antal)	Uddannet pædagog (andel)	Har arbejdet som pædagog (andel)	Ph.d.'ere (andel)
Pædagoguddannelser	647	35 pct.	37 pct.	9 pct.

Anm.: Ud over fastansatte undervisere på pædagoguddannelsen, underviser også timetalsansatte undervisere og gæsteundervisere på pædagoguddannelsen. Danske Professionshøjskoler har i 2018 indsamlet oplysninger om undervisernes baggrund på professionshøjskolernes pædagoguddannelser. Antal besvarelser: 647. Svarprocent: 100. Der er 2 pct. flere, der angiver at have arbejdet som pædagog end der angiver at være uddannet pædagog. Det svarer til 15 respondenter. Det skyldes, at nogle respondenter har fortolket spørgsmålet om at arbejde som pædagog bredere end at arbejde som 'uddannet pædagog'. En stikprøve blandt den gruppe respondenter viser, at det dækker over bl.a. arbejde som pædagogmedhjælper, arbejde som dagplejeleder med lærerbaggrund og arbejde som dagtilbudsleder og pædagogisk konsulent med lærerbaggrund.

Kilde: Danske Professionshøjskoler, 2018.

³Det dækker også over meritpædagoguddannelsen.

9. Pædagoger får arbejde inden for mange beskæftigelsesområder

De færdiguddannede pædagoger arbejder i en række forskellige institutioner. Den største aftager af dimittenderne er de aldersintegrerede institutioner, hvor 862 dimittender (20,5 pct.) af dimittenderne fra 2017 er ansat, jf. tabel 4.

Tabel 4. Beskæftigelsesområde for nyuddannede pædagoger, dimittendårgang 2017

	Antal	Andel
Beskæftiget, total	3.420	81,5 pct.
Daginstitutioner og dagcentre mv.	1.932	46,1 pct.
<i>Aldersintegrerede institutioner</i>	862	20,5 pct.
<i>Børnehaver</i>	347	8,3 pct.
<i>Fritids- og ungdomsklubber</i>	89	2,1 pct.
<i>Skolefritidsordninger og fritidshjem</i>	342	8,2 pct.
<i>Vuggestuer</i>	107	2,6 pct.
Døgninstitutioner, plejehjem mv.	940	22,4 pct.
Undervisning	374	8,92 pct.
Øvrige	353	8,4 pct.
Udenfor arbejdsstyrken	443	10,6 pct.
Ledig	223	5,3 pct.
Uoplyst/ukendt	109	2,6 pct.
Total	4.189	100 pct.

Anm.: Beskæftigelsen er målt 23 måneder efter færdiggjort uddannelse. "Øvrige" er en samling af beskæftigelsesområder med 2 pct. eller færre nyuddannede dimittender, herunder beskæftigelse i bl.a. plejehjem og vuggestuer.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

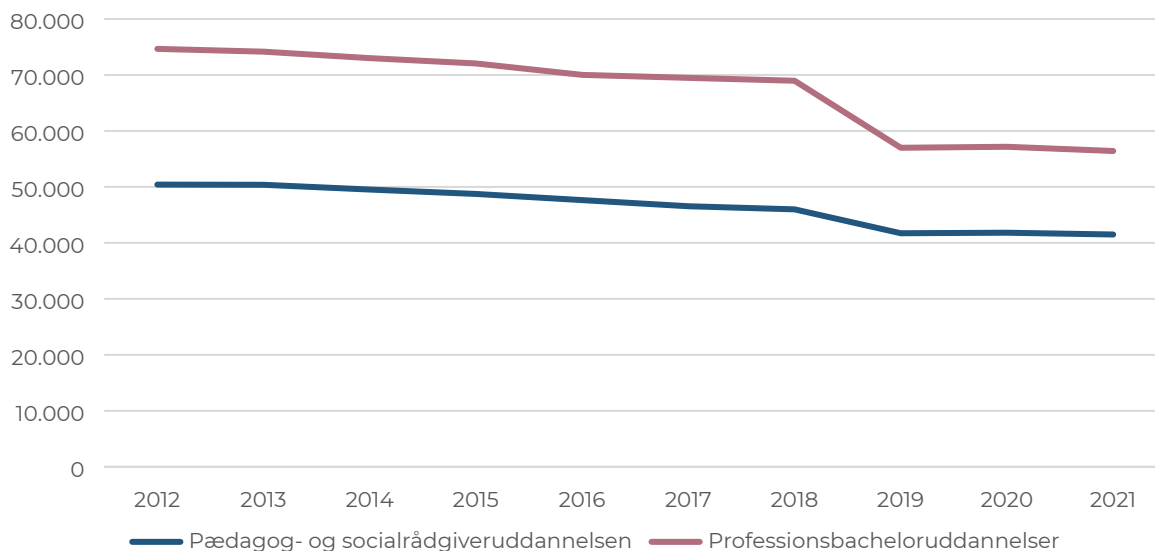
10. Pædagoguddannelsens økonomi

Uddannelsernes økonomi er betinget af politisk fastsatte takster, hvor de videregående uddannelser inddeles i ti takstgrupper. Taksten til pædagoguddannelsen har historisk set været en af de laveste indenfor de professionsrettede videregående uddannelser.

Taksten for pædagoguddannelsen er i 2021 på 41.500 kr. pr. studenterårsværk, jf. figur 7. Den gennemsnitlige takst for professionsbacheloruddannelser er i 2021 på ca. 56.400 kr. Forskellen mellem den gennemsnitlige takst for professionsbacheloruddannelser og taksten for pædagoguddannelsen svarer til ca. 14.900 kr. pr. studenterårsværk.

Pædagoguddannelsen er i 2019 tilført et ekstraordinært tilskud på 127,5 mio. kr. over perioden 2020-2022 til at understøtte kvaliteten i uddannelsen. På FL2020 blev pædagoguddannelsen tilført 43 mio. kr. i 2023 til kvalitetsløft af uddannelsen. Midlerne svarer til, at undervisningstaksten løftes til niveauet for læreruddannelsen.

Figur 7. Udviklingen i undervisningstakst til pædagoguddannelsen og professionsbacheloruddannelser, 2012-2020, (2021-pl)

Anm. Med omlægningen til det nye bevillingssystem i 2019 fylder tilskuddet baseret på aktivitet en mindre del af det samlede uddannelsstilskud⁴ til institutionen. Pædagoguddannelsen er placeret i takstgruppe 1 (af 10) med den laveste takst på 41.500 kr. pr. STÅ. Taksterne i gruppe 1 er faldet mindre end øvrige takster ved omlægning til det nye bevillingssystem. Samlet set blev taksterne til professions- og erhvervsrettede uddannelser i gennemsnit reduceret med cirka 25 pct. mod 12 pct. for pædagoguddannelsen. Undervisningstaksten er inkl. fællesudgifttakst.

Det overordnede fald i undervisningstaksterne fra 2012 til 2018 kan tilskrives generelle takstnedskrivninger og besparelser på området.

Kilde: Danske Professionshøjskoler på baggrund af takstkatalog, Uddannelses- og Forskningsministeriet.

⁴Øvrige tilskud er grundtilskud, resultattilskud og kvalitetspuljen.